

T.C
SİNCAN KAYMAKAMLIĞI
ŞEHİT EMRAH YİĞİT ANAOKULU
MÜDÜRLÜĞÜ

ENFEKSİYONU ÖNELEME VE
KONTROL EYLEM PLANI

İLETİŞİM

ŞEHİT EMRAH YİĞİT ANAOKULU

Tel : 0312 2638090 e- mail : 967367@meb.k12.tr

ANKARA - 2023

ŞEHİT EMRAH YİĞİT ANAOKULU MÜDÜRLÜĞÜ

1. GİRİŞ

ŞEHİT EMRAH YİĞİT ANAOKULU MÜDÜRLÜĞÜ COVID-19 EYLEM PLANI

Bu plan enfeksiyon hastalığının etkeni, bulaşma yolları ve korunma yöntemleri konusunda okul personelinin, öğrencilerin, velilerin ve ziyaretçilerin bilgilendirilmesi, eğitilmesi ve uygulanacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Okulumuzda bulaşıcı enfeksiyon şüpheli hasta/hastaların fark edilmesi durumunda uygulanacak korunma önlemleri ve izlenecek süreçleri içermektedir. Yeni ortaya çıkan bilgiler ve durumlara bağlı olarak bu planın güncellenmesi hedeflenmektedir.

2. AMAÇ ve HEDEFLER

2.1-Enfeksiyon Eylem Planı Amacı

- Hastalıkta etkilenecek personelin hastalığı tanımalarını, rollerini ve sorumluluklarını yerine getirmek üzere en uygun şekilde hazırlık yapmalarını ve koordinasyon içinde hareket etmelerini yardımcı olacak bilgi ve çerçeveyi sağlamaktır.
- Hastalık etkeni, bulaşma yolları, alınacak önlemler hakkında bilgi vermek; COVID-19 vakası veya daha önce temas etmiş kişi ile karşılaşıldığında izlenmesi gereken strateji ve uygulama şekilleri hakkında yol göstermek amacıyla tüm okul personeli, öğrenciler, veliler ve ziyaretçiler için hazırlanmıştır.
- Olası bir enfeksiyon vakası görülmesi durumunda kurum personelinin; koordineli ve zamanında hareket edebilmeleri ve şüpheli hasta/hastaların fark edilmesi durumunda neler yapması gerektiğini hakkında bilgi vermek amaçlanmıştır.

2.2-Enfeksiyon Eylem Planı Hedefleri

- Enfeksiyon risklerine karşı hazırlık ve faaliyet planlarının temelini oluşturacak teknik bilgileri sunmak,
- Enfeksiyonlara karşı yapılacak çalışmaların etkinliğini artırmak amacıyla pandemi ortaya çıkmadan önce gerçekleştirilmesi gereken faaliyetleri belirlemek ve önerilerde bulunmak,
- Enfeksiyon sırasında kamu ve özel kuruluşlar arasındaki iş birliğini, kuruluşların rollerini, sorumluluklarını ve yapılması gereken çalışmaları belirlemek,

3. KAPSAM

Enfeksiyonların bulaşmasını engellemeye yönelik olarak alınacak tüm önlemleri kapsar.

4. SORUMLU KİŞİLER

Okul yönetimi, öğretmenler ve okul personeli başta olmak üzere bu süreçte görev alacak kişiler.

Hastalık Semptomları Gösteren Kişiye Müdahale Edecek Sorumlu Öğretmen	Sağlık Kuruluşunu Bilgilendirecek Sorumlu Öğretmen	Veli/aile Bilgilendirecek Sorumlu Öğretmen	İzolasyon Odasının Havalandırılması ve Dezenfeksiyonundan Sorumlu Personel
Her Sınıfın Kendi Öğretmeni Sorumludur.	Leyla ERGÜNER Mdr. Yard.	Özge ARLI Rehber Öğretmen	Sennur KÖKÇÜ Yardımcı Personel

5. ENFEKSİYON EYLEM PLANI HAZIRLAMA KOMİSYONU/EKİBİ

COVID-19 EYLEM PLANI HAZIRLAMA KOMİSYONU/EKİBİ	
MİNE ACARAY	OKUL MÜDÜRÜ
LEYLA ERGÜNER	MÜDÜR YARDIMCISI
KÜBRA KOÇAK	OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENİ
GÜLCAN ÖZDEMİR	OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENİ

6. KURULAN KOMİSYON / EKİP GÖREV VE SORUMLULUKLARI

EĞİTİM HİZMETLERİ	İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi Okul Sağlığı Hizmetleri
PANDEMİ İZLEME HİZMETLERİ	Eğitim / Öğretim Hizmetleri

7. ANKARA İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ İLETİŞİM VE KOORDİNASYON

ANKARA İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	0312 592 44 00
Sincan İlçe Sağlık Müdürlüğü	0312 273 45 65

8. OKUL İÇİ HABERLEŐME LİSTESİ

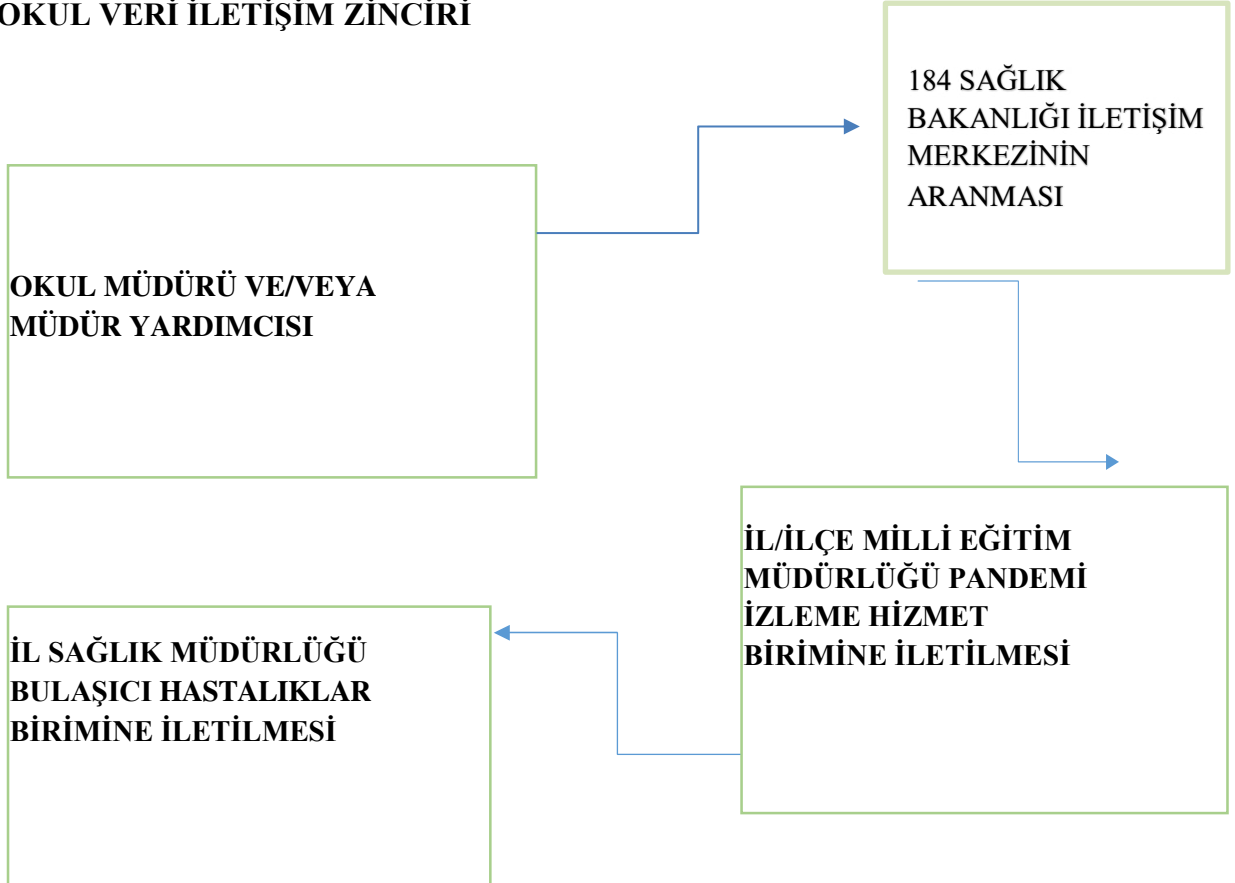
SIRA NO	ADI-SOYADI	GÖREVİ
1	Mine ACARAY	Okul Müdürü
2	Leyla ERGÜNER	Müdür Yardımcısı
3	Özge ARLI	Rehber Öğretmen
4	Kübra KOÇAK	Öğretmen
5	Gülcan ÖZDEMİR	Öğretmen
6	Nalan ALP	Öğretmen
7	Vahide Tuğba GÜLTEKİN	Öğretmen
8	Fatma ÖZTÜRK	Öğretmen
9	Seher A. COŐKUN	Öğretmen
10	Nebahat KARA	Öğretmen
11	Melek BOLAT TÜRKOĐLU	Öğretmen
12	Kübra ÖZBAY	Öğretmen
13	Emine Betül KARGIN	Öğretmen

9. KURUM KAPASİTE ÇİZELGESİ

ŞEHİT EMRAH YİĞİT ANAOKULU COVID 19 KAPSAMINDA OKUL FİZİKİ ALANLARIN KAPASİTE DÜZENİ (fiziki mesafe kurallarına uygun vb*.)

Sıra No	Alan/Bölüm	Yüzölçümü (m ²)	Düşen Kişi Sayısı*	Açıklama
1	Müdür Odası	20	10	
2	Müdür Yard. Odası	18	9	
3	Öğretmenler Odası	16	8	
4	Sınıflar (Nasrettin Hoca)	45	22	
5	Sınıflar (Keloğlan)	45	22	
6	Sınıflar (Karagöz)	45	22	
7	Sınıflar (Hacivat)	45	22	
8	Sınıflar (Yaprak)	28	14	
9	Sınıflar (Özel Eğitim)	11	5	
10	Giriş	50	25	
11	Çok Amaçlı Salon	54	27	
12	Memur Bölümü	25	12	
13	Üst Kat Koridor	50	25	
14	Giriş Kat Koridor	70	35	
15	Mutfak	24	12	

10. OKUL VERİ İLETİŞİM ZİNCİRİ

11. TANIMLAR

COVID-19 hastalığı; Koronavirüs'lar (CoV), soğuk algınlığından Orta Doğu Solunum Sendromu ve Ağır Akut Solunum Sendromu gibi daha ciddi hastalıklara kadar çeşitli hastalıklara neden olan büyük bir virüs ailesidir. Koronavirüs'ler zoonotik olup, hayvanlardan bulaşarak insanlarda hastalık yapabilir. Detaylı araştırmalar sonucunda, SARS-CoV'un misk kedilerinden, MERS-CoV'un ise tek hörgüçlü develerden insanlara bulaştığı ortaya çıkmıştır. Henüz insanlara bulaşmamış olan ancak hayvanlarda saptanan birçok koronavirüs mevcuttur. Koronavirüs'ların insanlarda dolaşımında olan alt tipleri çoğunlukla soğuk algınlığına sebep olan virüslerdir. SARS-CoV, 21. yüzyılın ilk uluslararası sağlık acil durumu olarak 2003 yılında, daha önceden bilinmeyen bir virüs halinde ortaya çıkmış olup yüzlerce insanın hayatını kaybetmesine neden olmuştur. Yaklaşık 10 yıl sonra Koronavirüs ailesinden, daha önce insan ya da hayvanlarda varlığı gösterilmemiş olan MERS-CoV Eylül 2012'de ilk defa insanlarda Suudi Arabistan'da tanımlanmış; ancak daha sonra aslında ilk vakaların Nisan 2012'de Ürdün Zarqa'daki bir hastanede görüldüğü ortaya çıkmıştır. SARS Koronavirüsü ile uzaktan bağlantılı olmasına rağmen, yaşanmış olan SARS tecrübesinden ötürü endişe oluşturmuştur. 31 Aralık 2019'da DSÖ Çin Ülke Ofisi, Çin'in Hubei eyaletinin Vuhan şehrinde etiyolojisi bilinmeyen vakalar bildirmiştir. 7 Ocak 2020'de etken daha önce insanlarda tespit edilmemiş yeni bir Koronavirüs (2019-nCoV) olarak tanımlanmıştır. Daha sonra 2019-nCoV hastalığının adı COVID-19 olarak kabul edilmiştir.

Bu plan, enfeksiyonel hastalıklar ve bulaşma yolları hakkında bilgi vermek; enfeksiyon vakası veya teması ile karşılaşıldığında izlenmesi gereken strateji ve uygulama şekilleri hakkında yol göstermek amacıyla hazırlanmıştır. Enfeksiyonlara yönelik olarak hazırlanmış olan rehberler ve bilimsel gelişmeler doğrultusunda güncellenmektedir. Güncellenen rehber dokümanı ve rehber sunumları, afiş, broşürler ve sık sorulan sorular ve cevapları Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü web sayfasında (www.hsgm.saglik.gov.tr) düzenli olarak yayımlanmaktadır.

12. KLİNİK ÖZELLİKLER:

Enfeksiyonlarda yaygın belirtiler; solunum semptomları, ateş, öksürük ve nefes darlığıdır. Daha ciddi vakalarda ağır solunum yolu enfeksiyonu, böbrek yetmezliği ve hatta ölüm gelişebilir.

13. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ: EĞİTİM KURUMUNDA YAPILACAKLAR

- Salgın hastalık dönemlerine özgü, bulaş riskini minimum düzeyde tutacak şekilde, kapasite kullanımına ait çizelgeler ve yönlendirmeler oluşturulmuş olup birimlerin girişlerinde belirtilmiş ve tüm çalışanlara KKD kullanımına dönük talimatnameler tebliğ edilerek imza altına alınmıştır.
- Uygun temizlik ve dezenfeksiyon işlemleri için çizelgeler ve talimatlar oluşturulup SEKÖ dosyasında bulunmaktadır. Ayrıca ilgili birimlere asılmıştır.
- Tüm faaliyet planlamalarının, özel gereksinimli çocuğumuzun erişilebilirliğini gözeterek oluşturulması ve Bep planına yansıtılması Öğretmenler kurulu kararında görüşülmüştür.
- Salgın durumlarında okulumuza acil durumlar haricinde ziyaretçi kabul edilmemesi ile ilgili madde veli sözleşmesinde belirtilmiş olup, bu uyarı okulumuzun ilgili yerlerine de asılmıştır.
- Salgın durumlarında bulaşma riskini artıracığından zorunlu olmayan toplu etkinliklerin yapılmaması, gezilerin ve gözleme etkinliklerinin okul bahçesi ve açık alanlarda yapılması ile ilgili öğretmenler kurul kararı alınmıştır. Ayrıca tedbirler öğretmen talimatnamesinde belirtilerek imza altına alınmıştır.
- Salgın durumlarında Pozitif teşhis konan çocuklar ve personel için devam devamsızlık çizelgesi oluşturularak, hastalık belirtisi ya da tanısı durumunda bilgiler her haftanın son iş günü İlçe MEM e gönderilmektedir. Devam eden personel yada çocukta belirti görülürse salgın acil durum sorumlusu Leyla ERGÜNER tarafından 184 aranarak, okulda velisi gelene dek izolasyon odasında tedbirler kapsamında bekletilecektir. Odada ilgili grubun sorumlusu personel KKD kullanımına dikkat ederek (odadaki afiş ve covid sözleşmesi ışığında) izolasyon odasında bulunmalıdır. Hastalık belirtisi gösteren çocuk yada çalışan sağlık kuruluşuna yönlendirildikten sonra, izolasyon odası talimatnamesi kapsamında odanın temizliği ve havalandırılması yapılarak KKD malzemelerini uygun yöntem ve tekniklerle çıkararak enfekte atık kutusuna atmalıdır. Kişisel temizliğini tamamlayarak görevine dönecektir.
- Okulumuzda iç ve dış iletişim planlamaları yapılmış olup Acil Durum İletişim Formunda belirtilmiştir.
- Okulumuz Satın Alma Komisyonu enfeksiyon önleme ve kontrolünün oluşturulması, uygulanması ve sürekliliğinin sağlanması için ihtiyaç duyulan kaynakları tespit etmiş ve teminine devam etmektedir.
- Hijyen enfeksiyon önleme ve kontrolünün sağlanmasının etkili şekilde uygulanması ile proseslerin işletilmesi ve kontrolü için Okulum Temiz Komisyonu görevlendirilmiş ve çizelgelerde sorumlu tüm personel ve öğretmenler görevlendirilerek görev tanımlarına eklenmiştir.
- Salgın hastalık dönemine dair bulaş yolları ve önlenmesine yönelik öğretmenlerin, çalışanların ve çocukların hastalık ile ilgili farkındalıklarını artırmak için eğitimler uyum haftasından başlamak üzere planlanmış ve ilgili afişler tanıtılarak ilk hafta el hijyeni ile ilgili gösterip yaptırma tekniği ile oyunlar oynanması planlanmaktadır. Veli toplantılarında farkındalığa yönelik bilgilendirmeler yapılmış olup toplantı tutanaklarında bulunmaktadır. Ayrıca uyarıcı işaretler ile ilgili bilgi verilmesi planlanmaktadır.
- Salgın hastalık belirtileri gösteren kişilere yapılacak işlemler SEKÖ ve BBÖ eylem planlarında belirtilmiş olup ilgili dosyalarda bulunmaktadır.
- Eğitim faaliyetlerine başlamadan önce binanın nasıl ve hangi malzemelerle temizleneceği Temizlik talimatnamesinde belirtilmiş olup her gün sabahçı grup çıktıktan sonra kapı kolları, sınıflar koridor ve tuvaletler yüzey dezenfektanları ile pompalı aparat kullanılarak dezenfekte edilecek ve kapalı alanların havalandırılması sağlanacaktır. Gün sonunda ise tüm koridor, sınıf, tuvalet ve birimlerin genel temizliği sağlanacaktır. Birimlere ve sınıflara ait temizlik talimatnameleri uygun yerlere asılmıştır.

- Salgın hastalıklar ile ilgili alınan tüm önlemler ve açıklamalar kılavuzda oluşturulmuş ve web sayfamızda paylaşılmıştır. Ayrıca whatsapp gruplarında tüm velilerimizle paylaşılmıştır.
- Eğitim öğretim faaliyetleri başlamadan önce salgın hastalıklar kapsamında alınan önlemler ve kuruluş şartlarını içeren taahhütnameler ve sözleşmelerle belirlenmiş imza altına alınarak SEKÖ dosyasında belirtilmiştir. Belirlenen yöntem ve uygulamaların sürekliliği çizelgeler ile kontrol altına alınarak küçük çocuklarımızın yutma ve zehirlenme risklerine karşı dezenfektanın öğretmeni rehberliğinde kullanması gerektiği diğer temizlik malzemelerinin kullanımı ile ilgili uyum haftasında grup öğretmenin eğitim vermesi planlanmaktadır.

ÜRÜN VE HİZMET TEDARİKÇİLERİ

Okulumuzda uyulması gereken kurallar ile ilgili Tedarikçi Taahhütname Formu hazırlanarak ürün ve hizmet tedarikçilerimiz ile imza altına alınmaktadır.

EĞİTİM

Okulumuzda çalışan, öğretmen ve çocuklara Salgın Hastalık Acil Durum Sorumlusu tarafından eğitim planlamaları yapılmış olup her ayın son Cuma günü eğitimler yapılarak ilgili Korunma Yöntemleri Eğitim Çizelgesinde verilen eğitimlerin işlenmesi planlanmaktadır. İlgili çizelge SEKÖ dosyasında bulunmaktadır.

Hava yolu ile bulaşan enfeksiyonların yayılımı kapalı ortamlarda daha kolay olduğu için eğitim kurumlarında hastalığın bulaşmasını engelleyecek önlemlerin alınması, eğitim kurumumuzda çalışan tüm personel ve öğrencilerin hijyen kuralları konusunda bilgilendirilmesi gereklidir.

Bu önlemlerin alınması için sağlık çalışanları, okul yönetimi ve öğretmenler, veliler ve öğrenciler arasında iş birliği ve eşgüdümün sağlanması büyük önem taşımaktadır.

El yıkama alışkanlıklarının yeterince sık olmaması, okul ortamında arkadaşları ile oldukça yakın ilişkide olmaları enfeksiyonun bulaşmasını ve yayılmasını kolaylaştırmaktadır. Doğru el yıkama yöntemleri ile ilgili sınıf öğretmenleri tarafından uygulamalı eğitimler verilmesi planlanmaktadır. Doğru el yıkama tekniğini gösteren görseller ilgili alanlara da asılmıştır.

14. ENFEKSİYON VAKALARININ SAPTANMASI VE BİLDİRİMİ

➤ Aileler enfeksiyon belirtisi olan çocukları eğitim kurumuna göndermemeli ve bu durumdan eğitim kurumu yönetimini haberdar etmelidir. Benzer şekilde öğretmenleri tarafından öğrenciler değerlendirilmeli ve hastalık belirtisi gösteren öğrencilerin eve gitmeleri sağlanmalıdır. Eve gidene kadar öğrencilerin diğer kişilerle temasını önleyecek şekilde ayrılmış bir odada (İZOLASYON ODASI) gözlem altında tutulması uygun olacaktır.

➤ Okul yönetimi, olası enfeksiyon vakasına ait öğrenci devamsızlıklarını günlük olarak bildirmelidir. Devamsızlık bilgilerinin kurumlar arası veri akışı yayımlanacak prosedürlere göre yapılacaktır. Sınıf öğretmeni tarafından da bulaşıcı hastalıklar dosyası oluşturularak öğrencinin karantina süreci takip edilecektir.

➤ Enfeksiyon ve benzeri hastalık nedeniyle okula alınmayan ya da eve gönderilen öğrenci ya da personelin hastalık belirtileri geçene ve kendini günlük faaliyetlerini yapabilecek kadar iyi hissedene dek eğitim kurumuna gelmemesi ve risk grubunda olan kişilerin sağlık kuruluşlarına başvurmaları sağlanmalıdır.

➤ Bu dönemde hasta kişilerin mümkün olduğu kadar dışarı çıkmamaları ve kalabalık ortamlardan (sinema, konser, toplu taşıma araçları gibi) uzak tutulmaları konusunda bilgi verilmelidir.

15. EĞİTİM KURUMUNDA ALINACAK TEMİZLİK ÖNLEMLERİ

- Eller, parmak araları, tırnak ucu ve avuç içlerini de ovalayarak, sabun ve suyla en az 20 saniye yıkanmalı.
- Kirli ellerle göz, burun ve ağza dokunmaktan kaçınılmalı. Özellikle hapşırma ve öksürme sonrasında ellerin su ve sabunla iyice yıkanmalıdır.
- Her tuvalet kullanımı öncesinde ve sonrasında eller mutlaka yıkanmalıdır. Her tuvalet kullanımı sonrasında klozet kapağı kapatılarak sifon çekilmelidir.
- Özellikle kış aylarında tokalaşma, sarılma ve öpüşmeden kaçınılmalı.
- Öksürüldüğünde ya da hapşırıldığında ağız ve burun mendille kapatılmalı, mendil bulunmadığı durumlarda dirsek içi ile kapatılmalıdır.
- Kağıt mendil kullanıldıktan sonra çöp kovasına atılmalı ve eller yıkanmalı.
- Öğrencilerin çok fazla temas ettikleri yüzeylerle (kapı kolları, tuvalet kapıları, lavabo muslukları, bilgisayar klavye ve fareleri, servis kapı kolları ve oturma yerlerinde tutunmaya yarayan kollar vb.) bulaşma gerçekleşebilir. Yemek servisi yapılan eğitim kurumlarında bu yüzeylere sandalyelerin üst kısımları, yemek masaları da eklenebilir.
- Eğitim kurumlarında sınıflar, öğretmen odası ve diğer odalar, hava akımını sağlayacak şekilde sık sık havalandırılmalıdır.
- Okul oyun parkı, oyuncaklar, etajer, sandalye, yemek masası, pencere kenarı, kapı kolu gibi sık temas edilen yerler deterjanlı su ile günlük temizlenmelidir.
- Sık kullanılan ve canlı enflüanza virüslerinin bulunabileceği yüzeylerin (kapı kolları, bilgisayar klavyesi, cep telefonu ya da kablolu telefon ahizeleri, televizyon uzaktan kumandaları, sandalye, masa ve sıralar vb. yüzeyler) dezenfeksiyonu için Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen oranda sulandırılmış çamaşır suyu yeterlidir.
- Temizlik, temiz alandan kirli alana doğru yapılmalıdır.
- Temizlik malzemeleri her bölüm için ayrı olmalı ve temizlik malzemeleri kendi ambalajlarında ya da etiketlenmiş olarak saklanmalıdır.
- Temizlik için kullanılan malzemeler ıslak bırakılmamalıdır. Temizlik bitiminde malzemeler uygun şekilde yıkanıp kurutulmalıdır. Temizlik malzemeleri ve paspaslar mutlaka kuru olarak, mümkünse ayrı bir oda/bölmede saklanmalıdır.
- Temizlik için kullanılacak çamaşır suyunun sulandırılma işlemi günlük olarak yapılmalıdır.
- Lavabo ve etrafı günlük ve görünür kirlenme oldukça su ve deterjan ile temizlenmeli, çamaşır suyuyla dezenfekte edilmelidir.

16. PERSONELİN UYMASI GEREKEN STANDART KONTROL ÖNLEMLERİ

17.1-El Hijyeni

- El hijyeni terimi suyla sabunla ellerin yıkanması veya alkol bazlı el antiseptiklerini kullanarak ellerin ovalamasını içerir.
- Ellerde gözle görülür kirlenme varsa veya solunum salgılarına maruz kalınmışsa, alkol bazlı el antiseptiklerinin etkinliği kısıtlı olacağından, eller su ve sabunla yıkanmalı ve kurulanmalıdır.
- Kurulama için tek kullanımlık kâğıt havlular kullanılmalı ve ayakla çalışan kapaklı çöp kutularına atılmalıdır.

17.2-El Hijyeni Sağlanması Gereken Durumlar

- Kişilerle her temas öncesinde ve sonrasında el hijyeni sağlanmalıdır.
- Eldiven giyilmesi gereken durumlarda da benzer şekilde eldiven giyilmeden önce ve eldiven çıkarıldıktan sonra el hijyeni sağlanmalıdır.
- Yüzeylerle temas ettikten sonra mutlaka el hijyeni uygulanmalıdır.
- Ellerde gözle görülebilir kirlenme olmayan durumlarda alkol bazlı el antiseptiği ile el hijyeni sağlanabilir.
- Ellerde gözle görülebilir kirlenme olan durumlarda eller su ve sabun ile yıkanmalıdır.
- Kirli bir bölgeden temiz bir bölgeye geçilmeden önce eldiven çıkarılıp el hijyeni uygulanmalı ve sonrasında gerekiyorsa yeni eldiven giyilmelidir.

17.3-Eldiven Giyme

- Materyale temas öncesinde, ekipmanları/yüzeyleri kullanma veya bunlara temas durumunda temiz eldiven giyilmelidir.
- Sınıflardan/odalardan çıkmadan önce eldivenler dikkatli bir şekilde çıkartılmalı, eller yıkanmalı ve sınıfta/odada bulunan araç gereç ve çevre yüzeylerine dokunulmamalıdır.
- Eldivenlerin yıkanması ya da alkol bazlı el antiseptikleri uygulanarak kullanımına devam edilmesi uygun değildir.
- Eldivenli eller ile yüzeylere temastan kaçınılmalıdır.

17.4-Maske, Gözleri Koruma, Yüz Koruma

- Göz, ağız ve burundaki mukozaları korumak için maske ve siperlik kullanılmalıdır.

17.5 Damlacık Enfeksiyonu Yayılımına Karşı Önlemler

Enfeksiyonu temel olarak “damlacık” ve “temas” yoluyla yayılır. Virüs hastanın solunum yolları içerisinde bulunur ve öksürme, hapşırma, konuşma esnasında havaya saçılır. Damlacıklar havada 1-2 metre mesafeye kadar ulaşabilir ve yer çekimi etkisiyle yere düşerler. Hastanın öksürmesi esnasında havaya saçılan damlacıklar hastaya 1-2 metre mesafeden daha yakın olan kişilere bulaşabilir. Enfekte kişinin ellerine de virüs bulaşır. Enfekte kişi öksürme sırasında ve/veya elleriyle çevresel yüzeylere bulaşır. Virüs bu yüzeylerde birkaç dakika ile birkaç gün arasında canlı kalabilir. Bu yüzeylere elleri ile temas eden duyarlı bireyler el hijyeni sağlamadan ellerini ağız, burun ve gözlerine temas ettirmek

suretiyle enfekte olurlar. Bu nedenle önlük, eldiven, yüz siperliği/gözlük, maske kullanmalı ve işlemler bittikten sonra koruyucu ekipmanı usulüne uygun şekilde çıkartmalı ve son olarak mutlaka el hijyeni sağlamalıdır.

17. ENFEKSİYONEL HASTALIKLAR KAPSAMINDA ALINACAK ÖNLEMLER

18.1-Kurum Giriş ve Çıkışlar

- Kullanılacak hijyen malzemelerinin konulmasına yönelik düzenlemelerin yapılması,
- Görevli personelin covid sözleşmesi kapsamında iş ve işleyişi yürütmesi
- Temassız sistemin kullanılması çocuk izleme ve gözlem cihazı ile ateş, kandaki oksijen kontrolünün sağlanması sonucu girişlerin sağlanması,
- Sosyal mesafe kuralına uygun geçiş işaretlemeleri yapılarak mesafenin korunması, yığılma ve kalabalıklaşmanın önlenmesi,
- Personelin kuruma girişlerinde temassız ateş ölçer ile ateşlerinin ölçülmesi ve kayıt altına alınması,
- Ateş, öksürük, nefes darlığı ve benzeri şikâyeti olan çalışan ve çocukların okula alınmadan sağlık kuruluşlarına yönlendirilmesinin sağlanması ve bilgilerinin kayıt altına alınması.

18.2-Çalışma Ortamı (I)

- Yeni koronavirüs salgını dikkate alınarak risk değerlendirmesi ve acil durum planlarının güncellenmesi,
- Sosyal mesafe kuralı gözetilerek çalışma yöntem ve şekillerinin yeniden gözden geçirilmesi,
- Ara dinlenmeleri ve yemek molalarını da kapsayacak şekilde çalışma süreleri içinde çalışanların birbirleriyle etkileşimlerinin asgari düzeyde olacak şekilde planlanması,
- Çalışma alanında aynı anda bulunan çalışan sayısının asgari oranda tutulması için planlama yapılması.
- Çalışma ortamının uygun ve yeterli düzeyde havalandırılmasının sağlanması,

Çalışma Ortamı (II)

- Ekranlı araçlar ve ilgili parçaları (klavye, mouse, ortak telefon, diyafon, mikrofon vb) dahil olmak üzere kullanılan tüm ekipmanın ve çalışma ortamı hijyeninin sağlanması amacıyla farklı kullanıcılar tarafından kullanıldıkça sık aralıklarla dezenfekte edilmesi,
- İşin yürütümüne engel olmayacak ve bulaşma riskini azaltacak şekilde uygun kişisel koruyucu donanımların seçilip kullanılması,
- Asansörlerin mümkün olduğunca kullanılmaması, zorunlu hallerde içerisinde sosyal mesafe kuralına uygun kişi sayısı ile sınırlandırılması ve temas edilen yüzeylerin sıklıkla dezenfekte edilmesi,
- Sosyal mesafe kuralı çerçevesinde tokalaşma, sarılma gibi davranışlarda bulunulmaması ve ellerle yüz bölgesine temas edilmemesi,

Çalışma Ortamı (III)

- Çalışma ortamına elle temas edilmesine gerek duyulmayan yeterli sayıda çöp kutularının yerleştirilmesi
- Tuvalet, banyo ve lavabolarda yeterli miktarda kişisel hijyen malzemesinin bulundurulması, bu alanların kullanılmasından önce ve sonra kişisel hijyen kurallarının uygulanmasına dikkat edilmesi ve buraların sıklıkla dezenfekte edilmesi,

➤ Ateş, öksürük, nefes darlığı ve benzeri şikayeti olan çalışanların işyeri sağlık personelinin işyerinde bulunması halinde yapılacak kontrolden sonra işe yönlendirilmesi, bulunmaması halinde doğrudan sağlık kuruluşlarına yönlendirilmesinin sağlanması,

Çalışma Ortamı (IV)

- İş elbiseleri ile harici elbiselerin temasının önlenmesi ve ayrı yerlerde saklanabilmesine yönelik gerekli düzenlemelerin yapılması,
- Temizlik sorumlu personel kişisel hijyenlerine ve uygun KKD kullanıma özen göstermesi,
- Ortak kullanım alanındaki su sebilleri ve çay makinalarının mümkün olduğunca kullanılmaması, çalışanlara kapalı şişelerde su temin edilmesi,
- Enfeksiyon şüphesi var ise bu kişi ile temas eden işyeri çalışanlarının belirlenmesi, çalışan ile temas etmiş kişilerin iletişim bilgileri kayıt altına alınması, İl/İlçe Sağlık Müdürlüğü'nün yönlendirmesine göre hareket edilmesi,

18.3-Toplantı ve Eğitimler

- Toplantı ve eğitimlerin salgın bitene kadar ertelenmesi, yasal yükümlülükler nedeniyle ertelenmesi mümkün olmayan toplantı ve eğitimlerin uzaktan eğitim, telekonferans gibi yöntemlerle icra edilmesi,
- Uzaktan eğitim gibi yöntemlerin uygulanamayacağı eğitimlerin ise sosyal mesafe ve hijyen kuralları göz önünde bulundurularak en az kişi ile icra edilmesi,
- Çalışanlara korona virüsün yayılımının engellenmesine yönelik bilgilendirme faaliyetlerinin yürütülmesi, elektronik ortamdan mesajlar, medya paylaşımı ya da uzaktan eğitim araçları ile yürütülmesi ile ilgili işveren ve/veya vekiline önerilerde bulunurlar.

18.4-Seyahatler

- Zaruri olmadıkça seyahatlerin iptal edilmesi ya da azaltılmasına yönelik çalışmalar yapılması,
- Yurtdışından dönen kişilerin işe gitmekten kaçınmaları ve Sağlık Bakanlığı'nın 14 Gün Kuralına uymalarının sağlanması, gerektiğinde bilgi almak için ALO 184 Danışma Hattına yönlendirilmeleri,
- Yurtiçi seyahatten dönen çalışanların sağlık kontrolünden geçirilmeden işbaşı yapmalarının engellenmesi ve çalışma süresince sağlık durumlarının gözlemlenmesi,

18. ENFEKSİYON FAALİYET ŞEMASI

ENFEKSİYON ÖNCESİ YAPILMASI GEREKEN FAALİYETLER	
1. Kurum faaliyet planını yapacak koordinatör ekibin belirlenmesi	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinatör komisyonun/ekibin belirlenmesi
2. Kurumumuzdaki çalışan ve sayısının belirlenmesi ve iletişimin sağlanması	<ul style="list-style-type: none"> • Kurum içi Müdürlüğümüzün teşkilat şemasının listelenmesi ve koordineli bir şekilde çalışılabilmesi için iletişim numaralarının alınması
3. Kurum dışı iletişimin sağlanması	<ul style="list-style-type: none"> • İlçe Sağlık Müdürlüğü Bulaşıcı ve Bulaşıcı olmayan Hastalıklar birimi iletişim numaralarının alınması.
4. Öncelikli sağlık hizmeti alacak personelin belirlenmesi	<ul style="list-style-type: none"> • Kurumumuzda çalışan personelin hastalıktan korunması için risk gruplarının belirlenmesi
5. Sık el yıkama alışkanlığı kazandırmak ve damlacık yoluyla yayılımının engellenmesi	<ul style="list-style-type: none"> • Potansiyel hastalığın bulaşmasını engellemek için aşağıdaki hijyen kuralları konusunda bilgi düzeyini artırıcı eğitim faaliyetleri yapılmalıdır. • Öksürürken, hapşırırken ve burnunu temizlerken tek kullanımlık mendiller ile ağız ve burnu kapatmak ya da kol içine hapşırıp öksürmenin önemini öğretmek. • Kullanılmış mendilleri en yakın çöp kutusuna atmak. • Öksürdükten, hapşırdıktan, mendil kullandıktan sonra, solunum salgılarıyla ve kirli yüzeylerle (solunum salgılarıyla kontamine olmuş yüzeyler) temas ettikten sonra elleri yıkamak. • Elleri yıkamadan göz ve burun mukozasına temastan kaçınmak. • Doğru el yıkama tekniğini ve enfeksiyon kontrol önlemlerini anlatan posterler, afişler vb. dikkat çekmek için kurumda görünür yerlere asılmalıdır. • Sosyal iletişim araçları kullanılarak sürekli bilgilendirme yapılması, mümkünse kamu spotları yayınlanması. • Hastalık yayılımını azaltmak amacıyla semptomlar kaybolana kadar hasta kişilerin kalabalık ortamlara girmemesi sağlanmalı ve evde istirahat etmesi teşvik edilmelidir.
6. Enfeksiyon Eylem Planının Kurumsallaşması	<ul style="list-style-type: none"> • Güncellenebilir şekilde pandemi eylem planının hazırlanması ve plan hakkında bilgilendirme çalışmaları yapılması
7. Eğitim Organizasyonu	<ul style="list-style-type: none"> • Kurum içinde sağlık hizmetleri sorumlusunun güncel eğitim materyalleri verileri ile eğitim vermesi.
8. İşyerinin, araç-gereç temizliğinin ve kişisel hijyen konusunda eğitim planlanması	<ul style="list-style-type: none"> • İşyerinde temizlik işinde çalışan personelin hijyen eğitimi almamışlarsa almalarının planlanması ve eğitim almalarının sağlanması.

ENFEKSİYON SIRASINDA YAPILMASI GEREKENLER FAALİYETLER

1. Enfeksiyonel hastalıkların okulumuz üzerinde olabilecek etkisinin en aza indirilebilmesi için enfeksiyonun yayılım hızını izlemek	<ul style="list-style-type: none"> • Sağlık Bakanlığı web sayfasının takip edilmesi. • Çalışan personelin bilgilendirme toplantılarına katılımının sağlanması. • Okulumuzda devamsızlık yapan öğrencilerin takibinin yapılması, bildirimlerinin İş Sağlığı ve Güvenliği birimine bildirilmesi.
2. İşe devamlılığın sağlanabilmesi amacıyla çalışanların hastalıktan korunma stratejilerini uygulamaya koymak	<ul style="list-style-type: none"> • Bulaşmanın önlenmesi için hasta kişilerin izin alarak evde istirahat etmesi sağlanmalı. • Çalışanların çalışma saatleri içinde çok yakın mesafede bulunmaması ve gerektiğinde cerrahi maske kullanmaya teşvik edilmesi • Yapılacak toplantıların kısa tutulması ve mümkün olduğunca az katılımcı ile yapılması • Kişiler arası temasın azaltılması ve öksürme, hapşırma konusunda çalışanların bilgilendirilmesi. • Enfeksiyondan korunma ve kontrolde kullanılacak malzemelerin dağıtılması ve ulaşılabilir olması.
3. Çalışanların ve öğrencilerin sağlığının korunması için özellikle risk grubundan olanların, hastalık riski açısından değerlendirilmesi	<ul style="list-style-type: none"> • Risk grubunda bulunan ya da aile fertlerinden birinde risk bulunan bireylerin tespit edilmesi • Risk grubunda olan kişilerin korunma önlemlerinin(cerrahi maske kullanması vb.) alınması. • Risk grubunda olanlar başta olmak üzere tüm çalışanların günlük hastalık izinleri takibinin yapılması. • Hastalık belirtileri gösteren kişilerin derhal sağlık kuruluşuna yönlendirilmesi.
4. Okulun araç-gereç temizliğini sağlamak	<ul style="list-style-type: none"> • Bulaş riski taşıyan alan (yemekhane, lavabolar) ve eşyalar(telefon, bilgisayar, masa, kapı kolları) temizlik personelleri tarafından Sağlık Bakanlığının hazırladığı yönerge ve talimatlara uyularak en az günde bir kez sabun, deterjan yada %0.5 lik çamaşır suyuyla temizlenmesi ve kontrol edilmesi.
5. Çalışanların çalışma verimini korumak ve ruhsal sorunlarını en aza indirebilmek için destek sağlamak.	<ul style="list-style-type: none"> • Çalışanların psikososyal durumları takip edilmesi • Bu konuda hizmet veren kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapılarak sosyal hizmet ve sosyal yardım sağlanması

ENFEKSİYON SONRASI YAPILACAK FAALİYETLER

1. Enfeksiyon Eylem Planının Raporlanması ve Revizyonu	<ul style="list-style-type: none"> • Çalışanlardan geri bildirim alınarak fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıpların saptanması, listelenmesi, öneriler geliştirilerek raporlanması.
--	--